

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců JUDr. Marie Turkové, JUDr. Lenky Matyášové, JUDr. Petra Průchy a JUDr. Jaroslava Vlašína v právní věci žalobce: **S. M.**, zast. Mgr. Janem Mrázkem, advokátem, se sídlem Žerotínova 37, Praha 3, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 6. 3. 2008, č. j. 32 Az 53/2007 - 15,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Zástupci žalobce Mgr. Janu Mrázkovi, advokátovi, **se přiznává** odměna za zastupování ve výši 4800 Kč, která mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

Krajský soud v Hradci Králové usnesením ze dne 6. 3. 2008, č. j. 32 Az 53/2007 - 15, odmítl žalobu žalobce proti rozhodnutí žalovaného č. j. OAM-1901/VL-20-P11-2005, ze dne 24. 7. 2007, a rozhodl dále, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení. Předmětným rozhodnutím žalovaný neudělil žalobci mezinárodní ochranu podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

V odůvodnění svého usnesení krajský soud uvedl, že žalobce ve stanovené lhůtě soudu neprokázal, že splňuje zákonné podmínky podle § 35 odst. 8 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), a proto soud usnesením ze dne 16. 11. 2007, č. j. 32 Az 53/2007 - 11, zamítl žádost žalobce o ustanovení zástupce. Současně žalobce vyzval, aby ve lhůtě dvou týdnů ode dne doručení usnesení doplnil svou žalobu podle § 71 odst. 1 s. ř. s., a poučil ho, že pokud ve stanovené lhůtě nevyhoví výzvě soudu a v řízení nebude možno pro tento nedostatek pokračovat, soud žalobu odmítne (§ 37 odst. 5 s. ř. s.). Toto usnesení bylo žalobci doručeno proti podpisu dne 14. 1. 2008, lhůta pro doplnění žaloby uplynula marně, žaloba doplněna nebyla. Krajský soud konstatoval, že žaloba kromě obecných náležitostí podání a obecného odkazu na porušení procesního předpisu neobsahuje žádný žalobní bod a v řízení není pro tento nedostatek možné pokračovat, a proto žalobu podle § 37 odst. 5 s. ř. s. odmítl.

Proti tomuto usnesení podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) včas kasační stížnost a požádal o ustanovení zástupce a o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti podle § 107 s. ř. s.

Krajský soud v Hradci Králové usnesením ze dne 17. 4. 2008, č. j. 32 Az 53/2007 - 31, ustanovil zástupcem stěžovatele pro řízení o kasační stížnosti Mgr. Jana Mrázka, advokáta, který podáním ze dne 15. 5. 2008 kasační stížnost doplnil.

Po konstatování přípustnosti kasační stížnosti se Nejvyšší správní soud ve smyslu § 104a s. ř. s., zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle citovaného ustanovení kasační stížnost odmítnuta jako nepřijatelná.

S ohledem na ochranu veřejných subjektivních práv fyzických a právnických osob je vhodné připomenout, že stěžovateli byla soudní ochrana již jednou poskytnuta individuálním projednáním jeho věci na úrovni krajského soudu, a to v plné jurisdikci. Další procesní postup v rámci správního soudnictví nezvyšuje automaticky míru právní ochrany stěžovatele a je podmíněn již zmíněným přesahem vlastních zájmů stěžovatele.

Zákonný pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele“, který je podmínkou přijatelnosti kasační stížnosti, představuje typický neurčitý právní pojem. Do soudního řádu správního byl zaveden novelou č. 350/2005 Sb. s účinností ke dni 13. 10. 2005. Jeho výklad, který demonstrativním výčtem stanovil typická kritéria nepřijatelnosti, byl proveden usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publikovaným ve Sbírce rozhodnutí Nejvyššího správního soudu pod č. 933/2006, www.nssoud.cz.

Nejvyšší správní soud v citovaném rozhodnutí shledal, že o přijatelnou kasační stížnost se může typicky, nikoliv však výlučně, jednat v následujících případech: 1) Kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu; 2) Kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně. Rozdílnost v judikatuře přitom může vyvstat na úrovni krajských soudů i v rámci Nejvyššího správního soudu; 3) Kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit tzv. judikatorní odklon. To znamená, že Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namístě změnit výklad určité právní otázky, řešené dosud správními soudy jednotně; 4) Další případ přijatelnosti kasační stížnosti bude dán tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně-právního postavení stěžovatele. O zásadní právní pochybení se v konkrétním případě může jednat především tehdy, pokud: a) Krajský soud ve svém rozhodnutí nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu; b) Krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva. Zde je však třeba zdůraznit, že Nejvyšší správní soud není v rámci této kategorie přijatelnosti povolán přezkoumávat jakékoliv pochybení krajského soudu, ale pouze pochybení tak výrazné intenzity, o němž se lze důvodně domnívat, že kdyby k němu nedošlo, věcné rozhodnutí krajského soudu by bylo odlišné. Nevýrazná pochybení především procesního charakteru proto zpravidla nebudou dosahovat takové intenzity, aby způsobila přijatelnost následné kasační stížnosti.

Přijatelnost kasační stížnosti je třeba odlišovat od přípustnosti kasační stížnosti na straně jedné a důvodnosti na straně druhé. Přípustnost (či spíše absence některého z důvodů nepřijatelnosti) kasační stížnosti je dána splněním zákonných procesních předpokladů, jako je včasné podání kasační stížnosti (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), řádné zastoupení (§ 105 odst. 2

s. ř. s.), absence dalších zákonných důvodů nepřijatelnosti (§ 104 s. ř. s.), apod. Důvodnost kasační stížnosti na straně druhé je otázkou věcného posouzení kasačních důvodů stěžovatelem uváděných (§ 103 odst. 1 s. ř. s.).

Pokud kasační stížnost splňuje zákonné podmínky procesní přípustnosti, pak je zkoumán přesah vlastních zájmů stěžovatele, tedy její přijatelnost. Jinými slovy, přichází-li stěžovatel s námitkami, o nichž se Nejvyšší správní soud vyslovil již dříve a své rozhodnutí zveřejnil, není nutné, ani efektivní, aby v obdobné věci znovu jednal a rozhodoval, když výsledkem by nepochybně byl stejný závěr. Teprve je-li kasační stížnost přípustná i přijatelná, Nejvyšší správní soud posoudí její důvodnost.

Z výše uvedeného plyne, že v zájmu stěžovatele v řízení o kasační stížnosti ve věcech mezinárodní ochrany není jenom splnit podmínky přípustnosti kasační stížnosti a svoji stížnost opřít o některý z důvodů kasační stížnosti stanovený § 103 odst. 1 s. ř. s. Zájmem stěžovatele je rovněž uvést, v čem spatřuje přesah svých vlastních zájmů, a z jakého důvodu by tedy měl Nejvyšší správní soud předloženou kasační stížnost věcně projednat.

Zde je nutné uvést, že stěžovatel žádné důvody přijatelnosti kasační stížnosti netvrdil, Nejvyšší správní soud tak mohl přijatelnost kasační stížnosti posoudit pouze v obecné rovině za použití shora nastíněných kritérií.

Stěžovatel v kasační stížnosti a jejím doplnění označil důvod podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. a namítal, že nebyly splněny podmínky pro odmítnutí jeho žaloby. Stěžovatel nebyl v usnesení ze dne 16. 11. 2007, č. j. 32 Az 53/2007 - 11, dostatečně poučen o tom, v jakém směru má žalobu doplnit. Žalobní body v žalobě uvedl, odmítnutí žaloby bez adekvátní výzvy ke konkrétnímu doplnění označil za nezákonné. Považoval je za přepjatý formalismus, který je nepřijatelný. Stěžovatel uzavřel, že napadeným usnesením bylo porušeno jeho právo na spravedlivý proces zaručené ústavním pořádkem České republiky.

Nejvyšší správní soud předesílá, že stěžovatel na výzvu k doplnění žaloby vůbec nereagoval, jeho námitky proti této výzvě tak soud nemůže považovat za relevantní. Pokud stěžovatel výzvě nerozuměl, měl vyvinout patřičnou aktivitu a soudu tuto skutečnost oznámit. V tomto směru je nutno k tíži stěžovatele přičíst i fakt, že po výzvě zůstal zcela nečinný, čímž krajskému soudu nedal možnost jiného postupu, než odmítnutí jeho podání. O tomto následku své pasivity byl stěžovatel náležitě poučen (obdobnou situaci řešil Nejvyšší správní soud např. ve svém rozsudku ze dne 2. 7. 2008, č. j. 4 Ads 47/2008 - 32).

Zákonnost usnesení o odmítnutí žaloby v případě, kdy žalobce nereagoval na výzvu k odstranění vad žaloby, Nejvyšší správní soud posuzoval např. ve svém rozsudku ze dne 27. 10. 2004, č. j. 4 Azs 149/2004 - 52, publikovaném ve Sbírce rozhodnutí Nejvyššího správního soudu pod č. 488/2005, ve kterém vyslovil, že *žalobní body [§ 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s.] musí obsahovat jak právní, tak zpravidla i skutkové důvody, pro které žalobce považuje napadené výroky rozhodnutí správního orgánu za nezákonné nebo nicotné. Pokud žaloba postrádala potřebná konkrétní skutková tvrzení a žalobce vzdor výzvě a poučení soudu nijak nereagoval a vadu neodstranil, postupoval krajský soud v souladu se zákonem, odmítl-li žalobcovo podání z tohoto důvodu.*

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 2. 2004, č. j. 4 Azs 53/2003 - 45, *v řízení o žalobách proti rozhodnutím správního orgánu musí žaloba obsahovat nejen základní náležitosti podání podle § 37 odst. 2 a 3 s. ř. s., ale zejména základní náležitosti žaloby vymezené v § 71 odst. 1 písm. a) až f) s. ř. s. V situaci, kdy žaloba předmětné náležitosti neobsahovala a žalobkyně nijak nereagovala na výzvu krajského soudu k odstranění těchto vad ve smyslu ustanovení § 37 odst. 5 s. ř. s., přičemž soud žalobkyni*

současně poučil o tom, že nebude-li jeho výzvě ve stanovené lhůtě vyhověno, soud řízení o tomto podání odmítne, postupoval krajský soud v souladu se zákonem, když předmětné podání žalobkyně odmítl.

Podobně v rozsudku ze dne 22. 12. 2003, č. j. 7 Azs 53/2003 - 66, publikovaném ve Sbírce rozhodnutí Nejvyššího správního soudu pod č. 759/2006, Nejvyšší správní soud konstatoval, že *není nezákonné, odmítne-li soud žalobu trpící vadami, pro které nelze v řízení pokračovat, pokud byl žalobce v usnesení, kterým ho soud podle § 37 odst. 5 s. ř. s. vyzval k odstranění vad podání, poučen o tom, že při neodstranění vad podání ve stanovené lhůtě bude žaloba odmítnuta, jakož i o možnosti prodloužení lhůty na jeho žádost, a pokud na tuto výzvu nijak nereagoval.*

K otázce formulace žalobních bodů odkazuje Nejvyšší správní soud na rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 12. 2005, č. j. 2 Azs 92/2005 - 58, publikovaný ve Sbírce rozhodnutí Nejvyššího správního soudu pod č. 835/2006:

I. Lčení skutkových okolností v žalobě proti rozhodnutí správního orgánu nemůže být toliko typovou charakteristikou určitých „obvyklých“ nezákonností, k nimž při vyřizování věci určitého druhu může docházet, nýbrž zcela jasně individualizovaným, a tedy od charakteristiky jiných konkrétních skutkových dějů či okolností jednoznačně odlišitelným popisem.

II. Žalobce je též povinen vylíčit, jakých konkrétních nezákonných kroků, postupů, úkonů, úvah, hodnocení či závěrů se měl správní orgán vůči němu dopustit v procesu vydání napadeného rozhodnutí či přímo rozhodnutím samotným, a rovněž je povinen ozřejmit svůj právní náhled na to, proč se má jednat o nezákonnosti.

III. Právní náhled na věc se přitom nemůže spokojit toliko s obecnými odkazy na určitá ustanovení zákona bez souvislosti se skutkovými výtkami. Pokud žalobce odkazuje na okolnosti, jež jsou popsány či jinak zachyceny ve správním či soudním spise, nemůže se jednat o pouhý obecný, typový odkaz na spis či jeho část, nýbrž o odkaz na konkrétní skutkové děje či okolnosti ve spisu zachycené, a to tak, aby byly zřetelně odlišitelné od jiných skutkových dějů či okolností obdobné povahy a aby bylo patrné, jaké aspekty těchto dějů či okolností považuje žalobce za základ jím tvrzené nezákonnosti.

Z výše uvedeného je zřejmé, že ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu (zmiňované rozsudky jsou uveřejněny na www.nssoud.cz) poskytuje dostatečnou odpověď na všechny přípustné námitky podávané v kasační stížnosti. Za situace, kdy stěžovatel sám žádné důvody přijatelnosti kasační stížnosti netvrdil, Nejvyšší správní soud konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele.

Nejvyšší správní soud shledal kasační stížnost nepřijatelnou, proto ji podle ustanovení § 104a s. ř. s. odmítl.

O návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti Nejvyšší správní soud samostatně nerozhodoval, dospěl totiž k závěru, že o něm není třeba rozhodovat tam, kde je kasační stížnosti přiznán odkladný účinek přímo ze zákona (§ 32 odst. 5 zákona o azylu).

O náhradě nákladů řízení před Nejvyšším správním soudem bylo za použití ustanovení § 60 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s ustanovením § 120 téhož zákona rozhodnuto tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, neboť kasační stížnost byla odmítnuta.

Odměna ustanovenému zástupci stěžovatele byla stanovena za dva úkony právní služby ve výši 2100 Kč podle § 9 odst. 3 písm. f) vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů (převzetí a příprava zastoupení a písemné podání soudu týkající

se věci samé podle § 11 odst. 1 písm. b) a d) této vyhlášky) a režijní paušál podle § 13 odst. 3 téže vyhlášky ve výši 300 Kč za každý úkon. Zástupci stěžovatele bude vyplacena částka ve výši 4800 Kč, a to z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 8. září 2008

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu